

A sikerhez Te is kellesz!*

Bukdácsló, bukott diákok nem kaphatnak ösztöndíjat

Úgy tűnik, már nemigen hivatkozhatunk a kultúrfölényünkkel sem. A felmérések szerint itt, a Délvidéken a lakosság számarányához képest kevesebb a magyar diplomás, mint a szerb. Ennek nagyon sok oka van, de a legsúlyosabb: az egészséges feltörekvés hiánya. Sok szülő úgy gondolja, minél hamarabb „kenyeret kell adni a gyerek kezébe!” (Habár abból sincs elég, 700 - 800 000 munkanélkülit tartanak nyilván Szerbiában.)

Így aztán egyre kevesebb a magyar értelmiségi. Többszörösen lefejezett térség vagyunk.

Ezen a szomorú helyzeten próbál most változtatni a Magyar Nemzeti Tanács. Figyelemreméltó törekvés. Méghozzá a leghatékonyabb módszerrel: ösztöndíjazással és kollégiumok felépítésével, hogy a vidéki tehetséges fiatal is esélyt kapjon.

Itt említeném meg, hogy az ötvenes évek végén a Fórum Lap- és Könyvkiadó mintegy 40 ösztöndíjat folyósított, így juthattak sokan diplomához, meg némi tudáshoz. Persze, nem mindenből lett újságíró, de gyarapodott a tanult magyar fiatalok száma.

De térjünk vissza a jelenhez.

Elsőként ifj. dr. Korhecz Tamás, az MNT elnöke jelentette be az átfogó ösztöndíjazási rendszert. Először is a meglévő helyzet felméréséből indultak ki:

- az idén mintegy 1100 magyar diák végzi el a középiskolát
- tavaly 400 fölött volt a Magyarországon tanuló egyetemisták száma
- ez ideig 350-en jelentkeztek be a felkészítőre.

Máris kialakult és közzétették a felsőoktatási ösztöndíjprogram elbírálási pontrendszerét.

Ebből kiderül, hogy előnyt élveznek azok, akik magyar nyelvű középiskolát végeztek (10 pont), a hiányszakmát választók (10 pont), az államilag támogatott hallgatók (10 pont), a magyar választói névjegyzéken szereplők (25 pont!), a pályázat évében való érettségi (14-10 pont), magyar nyelvű felsőfokú képzés (3 pont).

Jól tudjuk, elszórványosodott vidékünkön a gondok már a legelején, az általános iskoláknál kezdődnek. Kevés a gyermek (évente 20 ezer lélekkel kevesebben vagyunk), de sok szülő gyermeke biztos jövője érdekében inkább a szerb osztályt választja. Arra nem gondolva, hogy így gyökértelenné válik, identitászavarral fog küzdeni egész életében. Ezen kíván változtatni az MNT, biztosabb jövőképet nyújt az ösztöndíj révén azok számára, akik tanulni akarnak.

Viszont igen problematikus a magyar nyelvű felsőfokú intézmények száma. Tudomásom szerint jelenleg csak két ilyen hely van: az újvidéki Magyar Tanszék és a szabadkai Tanítóképző Kar.

Valamikor az első Orbán-kormány idején nekünk is felajánlották a magyar egyetem létrehozását. De akkor azt a legnagyobb és legerősebb délvidéki magyar párt elutasította. Így most csak Erdélyben, a Felvidéken és Kárpátalján működik magyar egyetem. Később Jeges Zoltán valamiféle multikulturális felsőfokú intézmény zavaros gondolatával hozakodott elő - amiből szintén nem lett semmi.

Amikor nagy harcok árán Zomborból Szabadkára helyezték a Tanítóképző Kart, szó volt a szaktanárok, tanítók képzéséről is. Káich Katalin igazgató ennek beindítását tavaly szeptemberre ígérte, hazai és magyarországi oktatókkal. Azóta néma csend honol – de szaktanárképzés

* A következő számban visszatérünk a felvetett kérdésekre, különös tekintettel az ösztöndíjszabályzat többek által kifogásolt szakaszára, mert féltő, hogy az burkolt pártpolitikai alapon kíván előnyben részesíteni egyeseket, és hátrányos helyzetbe hozni másokat. – A szerkesztőség

továbbra sem folyik anyanyelven – s ennek okán a legtöbb magyar nyelvű iskolában nincs, aki történelmet, fizikát, matematikát stb. tanítson. Így aztán akaratlanul is megvalósul a multikulturalizmus.

Zárójelben jegyzem meg, példa gyanánt, hogy 2000-ben a kanizsai képviselő-testületben felmérést kértünk a községben lévő tanárihiányról. Természetesen magyar iskolákról lévén szó, ezek száma igen nagy, 69 volt! Pl. 6 matematika-tanár, 5 testnevelő, 4 képzőművészet-, 3 zene-tanár, ugyanannyi szerb környezetnyelvet oktató, angol-, német- stb. tanár hiányzott. Gondolom, azóta csak súlyosbodott a helyzet. Új jelenség, hogy tanítókból túlkínálat van.

Tennivaló, megoldásra váró gond akad bőven. Dulka Andor bánsági tanár azt mondja, hogy az egyedüli megoldás az önálló magyar iskolarendszer – az óvodától az egyetemig. A szorongatott bánati magyarság létéről van szó. Ő a nagy-

becskereki, bánsági szintű magyar iskolaközpont megalakítását javasolja, többek között, valamint az anyanyelvű kétszagos tanárképzést.

Végül idézzünk dr. Lengyel Lászlónak, az MNT felsőoktatási ügyekkel megbízott tanácsnokának a nyilatkozatából (Magyar Szó 2011. április 16-17.)

„Ha mindenkinek adnánk ösztöndíjat, nemcsak az elsőéveseknek, akkor elaprózódna a rendelkezésre álló pénz. A havi 120, 130, 140, 150 eurónyi összeget nem kell visszafizetni, de félévenként kérünk a hallgatótól valamiféle igazolást az előrehaladásáról.”

Objektív mércék szerint igyekeznek felállítani a rangsort. Pontosan meg van határozva, hogy mire hány pont kapható, s ez alapján kiderül, hogy ki mekkora ösztöndíjat kaphat.

Jó lenne végre rendezni alapvető, létfontosságú dolgainkat. „A sikerhez Te is kellesz!” – ez a szlogen.

